

FIȘĂ DE LUCRU

Citește cu atenție textul de mai jos:

Nu mă mai înțelegeam cu Francisca de nicio culoare. Francisca este fetița mea. N-ar fi ea copil rău, chiar dacă-i fetiță, dar e rațională ca o mașină de spălat cu program și chibzuită ca un termostat. (...)

M-am tot gândit și am ajuns la concluzia că a sosit timpul pentru o vizită la Muzeul Figurilor de Stil, să vadă și ea că nu tot ce zboară se mănâncă. (...) Am avut noroc că-n ziua aia ploua și n-a făcut circ că de ce nu mergem în parc. Da' avea o față lungă de ziceai că dă cu bărbia-n parchet. În a doua sală s-a mai înseninat:

- *Ce-i fluturele ăla mare? m-a întrebat.*
- *Metafora, tată, am lămurit-o eu, apropiindu-mă cu ea de vitrina în care metafora fâlfâia alene din aripi.*
- *Da' de ce are aripile din oglinzi?*
- *Păi ca să oglindească în ele lucrurile care-s prea departe unele de altele și să le-aducă mai aproape.*
- *Da' de ce să le-aducă mai aproape?*
- *Ca să se uite unele la altele din cele două aripi și să se vadă altfel.*

Francisca s-a plictisit repede de metaforă. A luat-o de capul ei prin sală, turtindu-și năsul de vitrinele cu figuri de stil.

- *Iii, ce drăguț e! a exclamat ea ajungând la o vitrină mai de la margine. Țsta ce e?*
- *Epitetul, i-am citit eu de pe etichetă.*
- *Și ce știe să facă? s-a interesat ea.*
- *Ce știi să faci și fundițele pe care ți le prinde tati în păr.*
- *Adică să mă faci mai frumoasă?*
- *Mmm, da...*

FIGURI DE STIL

Am intrat apoi în sala unde, într-o vitrină cât acvariul lui Moby Dick, se lăfăia hiperbola.

Câtămai măgăoaia, s-a minunat Francisca văzând-o. La ce-i bună?

Păi e ca pompa cu care umflăm salteaua pneumatică atunci când mergem la mare, numai că muuult, muuult mai puternică. Face din țânțar armăsar, din euglenă balenă și din scântee cale lactee.

*Am ieșit apoi din nou în hol, curioși să facem cunoștință cu alte figuri de stil care ne aștepau cu nerăbdare :
(Florin Bican, **Muzeul figurilor de stil**)*

1. Care este numele muzeului vizitat de Francisca și tatăl ei ?

.....

2. Există în realitate un muzeu faimos al cărui nume seamănă cu acesta ? Care este ? Unde se află ?

.....

3. Transcrie denumirile figurilor de stil care sunt expuse în muzeul vizitat de Francisca.

.....

4. Identifică o figură de stil explicată de tatăl fetiței pe care ai învățat-o și tu. Compară această variantă cu definiția învățată de tine la școală.

DEFINIȚIA ȘCOLĂREASCĂ	EXPLICAȚIA PĂRINTEASCĂ

5. În muzeu mai sunt expuse câteva figuri de stil pe care nici tu nu le-ai mai întâlnit până acum: *metafora și hiperbola*. Urmează să înveți aceste figuri de stil în clasa a VI-a, așa că ar fi bine să te familiarizezi cu ele.

Metafora (gr. *metaphora=transfer*) este figura de stil prin care se trece de la sensul obișnuit al unui cuvânt la un sens inedit, pe care îl dobândește numai prin analogie, prin comparație.

Astfel, se pornește de la o comparație subînțeleasă, cuvântul-obiect de comparație fiind înlocuit cu cuvântul-imagie, pe baza unei asemănări/apropieri de sens.

Ex : *Pe cerul plin de stele nori negri se aștern,/Întunecând deodată al nopții far etern.* (G.Topîrceanu)

Hiperbola este figura de stil care constă în exagerarea proporțiilor sau însușirilor unui obiect, ale unei ființe sau fenomen.

Ex : *În pomi piersici cât dovlecii,/Pepenii de zahăr roșu,/În grâu, spicul cât cocoșul.*

6. Imaginează-ți o continuare a turului muzeului. În calitate de ghid, explică-i Franciscăi figurile de stil pe care le va întâlni (personificarea, comparația, repetiția și enumerația).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Alege una dintre figurile de stil învățate și asociază-i un animal/obiect/fenomen etc. Motivează-ți opțiunea!

.....

8. Este cunoscut faptul că limbajul artistic implică figuri de stil generate de talentul, măiestria, sensibilitatea și imaginația scriitorului. Iv cel naiv îți dă azi „lecție de poezie”, dezvăluindu-ți regulile de construcție a unui text poetic. Citește cu atenție textul de mai jos:

Să zicem

că vrei să spui un

*fapt simplu: pasărea a țipat și,
zburând, a ajuns la cer*

*și, bineînțeles, în susul altei pagini
cer=cimitirul neliniștilor noastre.*

Deschizi dicționarul poetic

și cauți definiția păsării ; aha, uite :

pasăre=un suflet mai ușor decât aerul

Avem acum un fapt simplu,

enuțat poetic :

un suflet mai ușor decât aerul

și-a împlinit nevoia de vocale

și, împingând pământul în jos

cu piciorul,

a ajuns în cimitirul

neliniștilor noastre.

*(Iv cel naiv, **Lecția de poezie**)*

apoi cauți a țipa

a țipa=a-și împlini nevoia de vocale

găsești imediat și

a zbura=a împinge pământul

în jos cu piciorul

- a) Conform regulilor de construcție a unei poezii, oferite în textul de mai sus, alcătuește și tu o poezie de patru versuri, pornind de la enunțul: *Ploaia cade încet pe pământ.*

ploaia =

cade=

încet =

pe pământ =

- b) Creează, în ordine, câte o personificare, o comparație și un epitet, pornind de la cuvintele indicate :

cer _____

frunze _____

suflet _____

